

BESTIAE ET HOMINES

1 Equus et asinus, leō et lupus, canis et ovis bēstiae sunt.
 Leō et lupus sunt bēstiae ferae, quae aliās bēstiās capi-
 unt et edunt. In Āfricā sunt multī leōnēs. Pāstōrēs Āfri-
 cae leōnēs timent, nam leōnēs nōn solum ovēs pāstōrum
 5 edunt, sed etiam pāstōrēs ipsōs! Nōn bēstia, sed homō
 est pāstōr; leōnēs autem nōn solum aliās bēstiās, sed
 etiam hominēs edunt. Ferae et hominēs amīcī nōn sunt.
 Canis amīcus hominis est, ea bēstia fera nōn est.

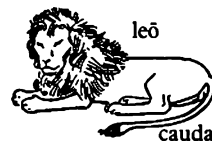
Aliae bēstiae sunt avēs, aliae piscēs. Aquila est magna
 10 avis fera, quae parvās avēs capit et ēst. Avēs in aēre
 volant. Piscēs in aquā natant. Hominēs in terrā ambu-
 lant. Avis duās ālās habet. Homō duōs pedēs habet.
 Piscis neque ālās neque pedēs habet. Avis quae volat
 ālās movet. Homō quī ambulat pedēs movet. Piscis quī
 15 natat caudam movet. Cum avis volat, ālae moventur.
 Cum homō ambulat, pedēs moventur. Cum piscis na-

avēs in aēre volant

hominēs in terrā ambu-
lant

piscēs in aquā natant

asinus

leō -ōnis *m, pl* leōnēs
-ōnum
ferus -a -umhomō -inis *m, pl* hominēs
-inum
fera = bēstia fera

aquila

āēr aēris *m*pēs pedis *m, pl* pedēs -um

cauda

quī ambulat vestīgia in
terrā facit

pot-est pos-sunt

quod = quia

petasus

Mercurius

mercātor -ōris *m*
imperium = id quod
imperātur
...enim = nam...: is
enim = nam is
nūntius = is quī verba
portat (inter hominēs)

Neptūnus

mare -is *n*, *pl* maria -ium
Rōmānī = hominēs Rō-
mānī
Graecī = hominēs Graecī

flūmen = fluvius

flūmen -inis *n*, *pl* -ina
-inum

tat, cauda movētur. Quī ambulat vestīgia in terrā facit.
Quī volat aut natat vestīgia nōn facit.

In hortō et in silvā multae avēs sunt. Canis avēs, quae
inter arborēs volant, aspicit. Canis ipse nōn volat, nam 20
canis ālās nōn habet. Canis volāre nōn potest. Neque
pāstor volāre potest. Pāstor duōs pedēs habet, itaque
pāstor ambulāre potest. Hominēs ambulāre possunt,
quod pedēs habent, neque volāre possunt, quod ālās
nōn habent. 25

Mercurius autem ut avis volāre potest, nam in pedi-
bus et in petasō eius ālae sunt. Mercurius nōn homō,
sed deus est. Mercurius est deus mercātōrum. (Mercā-
tor est homō quī emit et vēndit.) Mercurius imperia
deōrum ad hominēs portat, is enim nūntius deōrum est. 30

Piscēs neque volāre neque ambulāre possunt. Piscēs
in aquā natāre possunt. Etiamne hominēs natāre pos-
sunt? Aliī hominēs natāre possunt, aliī nōn possunt.
Mārcus et Quīntus natāre possunt, Iūlia nōn potest.

Neptūnus natāre potest; is enim deus maris est. (Ōce- 11
anus est magnum mare.) Mercurius et Neptūnus deī
Rōmānī sunt. Rōmānī et Graecī deōs multōs habent.
Hominēs deōs neque vidēre neque audīre possunt. Deī
ab hominibus neque vidērī neque audīrī possunt.

Padus magnum flūmen est. In eō flūmine multī sunt 40
piscēs. Piscēs in aquā flūminis natant. In flūminibus et
in maribus magnus numerus piscium est. Flūmina et
maria plēna sunt piscium. Hominēs multōs piscēs capi-

unt. Nēmō piscēs flūminum et marium numerāre po-
 45 test. Piscēs numerārī nōn possunt.

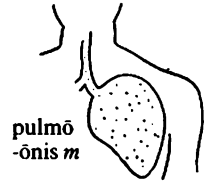
Piscēs in aquā vīvunt, neque in terrā vīvere possunt,
 nam piscēs in āere spīrāre nōn possunt. Homō sub aquā
 spīrāre nōn potest. Homō vīvit, dum spīrat. Quī spīrat
 vīvus est, quī nōn spīrat est mortuus. Homō mortuus
 50 neque vidēre neque audīre, neque ambulāre neque cur-
 rere potest. Homō mortuus sē movēre nōn potest. Cum
 homō spīrat, anima in pulmōnēs intrat et rūsus ex pul-
 mōnibus exit. Anima est āēr quī in pulmōnēs dūcitur.
 Quī animam dūcit animal est. Nōn solum hominēs, sed
 55 etiam bēstiae animālia sunt. Alia animālia in terrā vī-
 vunt, alia in marī.

Sine animā nēmō potest vīvere. Homō quī animam
 nōn dūcit vīvere nōn potest. Spīrāre necesse est hominī.
 Ēsse quoque hominī necesse est, nēmō enim sine cibō
 60 vīvere potest. Necesse est cibum habēre. Pecūniam ha-
 bēre necesse est, nam quī pecūniam nōn habet cibum
 emere nōn potest. Sine pecūniā cibus emī nōn potest.
 Necesse nōn est gemmās habēre, nēmō enim gemmās
 ēsse potest. Gemmae edī nōn possunt; sed quī gemmās
 65 suās vēndit pecūniam facere et cibum emere potest.
 Mercātor quī ōrnāmenta vēndit magnam pecūniam fa-
 cit. Fēminae quae pecūniam facere volunt ōrnāmenta
 sua vēndunt.

Avēs nīdōs faciunt in arboribus; nīdī eārum inter rā-
 70 mōs et folia arborum sunt. Aquilae in montibus nīdōs

nēmō (< ne- + homō)
 = nūllus homō

vīvus -a -um = quī vīvit
 (v. est = vīvit)
 mortuus -a -um ↔ vīvus

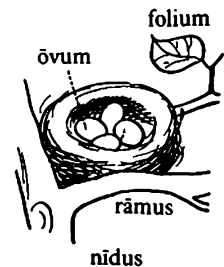
pūlmō
 -ōnis m

animam dūcere = spīrāre

animal -ālis n, pl -ālia
 -ālium
 mare -is n, abl -ī

necesse est (+ dat)

ēst edunt: ēsse (= edere)
 nēmō enim = nam nēmō

facere -it -iunt
parere -it -iunt

vult volent:
Iūlia vult (= volt)
puerī volunt

capere -it -iunt
imp cape! capite!

canere = cantāre

vōx vōcis f

nōn audent : timent
occultāre ↔ ostendere

faciunt. In nīdīs sunt ōva. Avēs ōva pariunt, ex quibus parvī pullī exeunt. Canis nōn ōva, sed pullōs vīvōs parit. Fēminae liberōs pariunt. —

Mārcus et Quīntus et Iūlia in hortō sunt. Iūlia pilam III
tenet et cum puerīs pilā lūdere vult, neque iī cum puellā 75
lūdere volunt; puerī enim nīdōs quaerunt in arboribus.

Itaque puella lūdit cum cane suā Margarītā.

Iūlia: “Cape pilam, Margarīta!”

Canis pilam capit et caudam movet. Puella laeta rīdet
et canit. Puerī puellam canere audiunt. 80

Quīntus: “Audī: Iūlia vōcem pulchram habet.”

Mārcus: “Vōx eius nōn pulchra est!”

Canis avem suprā sē volāre videt eamque capere vult, neque potest. Canis irātus lātrat: “Baubau!” Eius vōx pulchra nōn est, canis canere nōn potest! Avēs canere 85
possunt, piscēs nōn possunt: piscēs vōcēs nōn habent.

Cum aquila suprā hortum volat et cibum quaerit, parvae avēs canere nōn audent, et inter folia arborum sē occultant. Itaque aquila eās reperīre nōn potest. Neque avēs neque nīdī avium ab aquilā reperīrī possunt, quod 90
rāmīs et foliīs occultantur.

Mārcus autem nīdum reperit et Quīntum vocat: “Venī, Quīnte! In hāc arbore nīdus est.” Accurrit Quīntus.

Mārcus: “Age! Ascende in arborem, Quīnte!”

Quīntus in arborem ascendit; iam is suprā Mārcum 95
in arbore est. Mārcus ipse in arborem ascendere nōn
audet!

Mārcus interrogat: “Quot sunt ōva in nīdō?”

Quīntus: “Nūlla ōva, sed quattuor pullī.”

100 Nīdus est in parvō rāmō. Rāmus quī nīdum sustinet
nōn crassus, sed tenuis est. Rāmus tenuis Quīntum sus-
tinēre nōn potest, is enim puer crassus est. Ecce rāmus
cum puerō et nīdō et pullis ad terram cadit!

Mārcus Quīntum ad terram cadere videt. Rīdetne
105 Mārcus? Nōn rīdet. Mārcus enim perterritus est. Iam
Quīntus et pullī quattuor sub arbore iacent. Neque puer
neque pullī sē movent. Pullī mortuī sunt. Quīntusne
mortuus est? Nōn est. Quīntus enim spīrat. Quī spīrat
mortuus esse nōn potest. Sed Mārcus eum spīrāre nōn
110 videt, neque enim anima vidērī potest.

Quid facit Mārcus? Mārcus perterritus ad villam cur-
rit et magnā vōce clāmat: “Age! Venī, pater!”

Iūlius puerum vocāre audit et exit in hortum. Pater
fīlium perterritum ad sē accurrere videt eumque inter-
115 rogat: “Quid est, Mārce?”

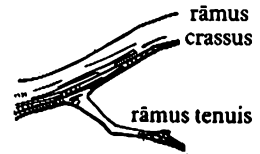
Mārcus: “Quīntus...est...mortuus!”

Iūlius: “Quid? mortuus? Ō deī bonī!”

Pater, ipse perterritus, cum Mārcō ad Quīntum cur-
rit. Iūlia quoque accurrit cum cane suā. Quīntus oculōs
120 aperit. Iūlius eum oculōs aperire videt.

Iūlius: “Ecce oculōs aperit: ergō vīvus est.”

Mārcus et Iūlia Quīntum vīvum esse vident. Puer
autem ambulāre nōn potest, neque enim pedēs eum
sustinēre possunt; ergō necesse est eum portāre.

crassus -a -um ↔ tenuis

est sunt: esse

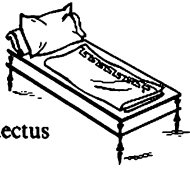
neque enim = nōn enim

facere = agere

Mārcus perterritus est

lectus

Quīntus ā Iūliō portātur
Aemilia Quīntum ā Iūliō
portārī videt

Quīntus in lectō pōnitur
Aemilia Quīntum in lectō
pōnī aspīcit

infīnitīvus - ī m (inf)

vocāre
vidēre
accurrere
audīre

-re

[1] -āre

[2] -ēre

[3] -ere

[4] -īre

esse ēsse

portārī
vidērī
pōnī
audīrī

Quīntus ā Iūliō in vīllam portātur et in lectō pōnitur. 125

Aemilia filiū suū ā Iūliō portārī videt, et interro-
gat: “Cūr puer ipse ambulāre nōn potest?”

Iūlius: “Quīntus ambulāre nōn potest, quod nōn est
avis neque ālās habet! Quī volāre vult neque potest, ad
terram cadit!” 130

Aemilia Quīntum ā Iūliō in lectō pōnī aspīcit.

GRAMMATICA LATINA

Īnfīnitīvus

[A] Āctīvum.

Iūlius Mārcum nōn vidēre, sed audīre potest. Pater filiū 135
vocāre audit, et accurrere videt.

‘Vocā|re’, ‘vidē|re’, ‘accurr|ere’, ‘audī|re’ infīnitīvus est.

Īnfīnitīvus: -re.

[1] -āre: cantāre, pulsāre, plōrāre, interrogāre, verberāre, nu-
merāre, salūtāre, imperāre, habitāre, amāre, dēlectāre, por- 140
tāre, ambulāre, exspectāre, intrāre, ōrnāre, clāmāre, mōns-
trāre, errāre, volāre, natāre, spīrāre; dare; cēt.

[2] -ēre: ridēre, vidēre, respondēre, habēre, tacēre, pārēre,
timēre, tenēre, iacēre, movēre, cēt.

[3] -ere: pōnere, sūmere, discēdere, carpere, agere, vehere, 145
claudere, vertere, currere, vēndere, emere, cōnsistere, osten-
dere, bibere, petere, dūcere, relinquere, quaerere, vīvere,
lūdere, canere, ascendere, cadere; capere, facere, aspīcere,
accipere, parere; cēt.

[4] -īre: venīre, audīre, dormīre, aperīre, reperīre; īre (ad-īre, 150
ab-īre, ex-īre); cēt.

Mēdus servus esse nōn vult. Nēmō gemmās ēsse potest.

‘Esse’ quoque et ‘ēsse’ infīnitīvus est.

[A] Passīvum.

Mārcus ā Iūliō nōn vidērī, sed audīrī potest. Mārcus Quīn- 155
tum ā Iūliō portārī et in lectō pōnī videt.

'Portā|rī', 'vidē|rī', 'pōn|ī', 'audī|rī' īnfīnītīvus passīvī est.

Īnfīnītīvus passīvī: -rī/-ī.

[1] -ārī: portārī, numerārī, vocārī.

160 [2] -ērī: vidērī, tenērī.

[3] -ī: pōnī, emī, edī, claudī.

[4] -īrī: audīrī, reperīrī, aperīrī.

Piscēs numerārī nōn possunt. Syra rosam ā Iūliā tenērī videt. Gemmae edī nōn possunt. Magnum ōstium ā parvā

165 puellā neque aperīrī neque claudī potest.

Dēclīnātiō tertiā

'Avis' (f) et 'piscis' (m) dēclīnantur ut 'ovis'. Ut 'pāstor' dēclīnātur 'mercātor' (m).

'Leō' (m) et 'homō' (m) dēclīnantur hōc modō:

	<i>Sing.</i>	<i>Plūr.</i>	<i>Sing.</i>	<i>Plūr.</i>
170 <i>Nōm.</i>	leō	leōn ēs	homō	homin ēs
<i>Acc.</i>	leōn em	leōn ēs	homin em	homin ēs
<i>Gen.</i>	leōn is	leōn um	homin is	homin um
<i>Dat.</i>	leōn ī	leōn ibus	homin ī	homin ibus
175 <i>Abl.</i>	leōn e	leōn ibus	homin e	homin ibus

'Vōx' (f) et 'pēs' (m) dēclīnantur hōc modō:

	<i>Sing.</i>	<i>Plūr.</i>	<i>Sing.</i>	<i>Plūr.</i>
<i>Nōm.</i>	vōx	vōc ēs	pēs	ped ēs
<i>Acc.</i>	vōc em	vōc ēs	ped em	ped ēs
180 <i>Gen.</i>	vōc is	vōc um	ped is	ped um
<i>Dat.</i>	vōc ī	vōc ibus	ped ī	ped ibus
<i>Abl.</i>	vōc e	vōc ibus	ped e	ped ibus

'Flūmen', 'mare', 'animal' (n): vidē cap. XI.

PENSVM A

Av- in āer- volant. Pisc- in aquā natant. Iūlia neque vol- neque nat- potest. Homō duōs ped- habet, itaque homō ambul- potest. Homō mortuus sē mov- nōn potest. Spīr- necesse est hominī, nam sine animā nēmō vīv- potest. Cum homō spīrat, anima in pulmōn- intrat et ex pulmōn- exit. Homō

-rī/-ī

[1] -ārī

[2] -ērī

[3] -ī

[4] -īrī

= Syra Iūliam rosam

tenēre videt

= parva puella magnum

ōstium neque aperīre

neque claudere potest

leō < leōn

vōx < vōcs

pēs < peds

Vocābula nova:

asinus

leō

bēstia

homō

fera

avis

piscis

aquila

āēr
 āla
 pēs
 cauda
 petasus
 deus
 mercātor
 nūntius
 mare
 flūmen
 anima
 pulmō
 animal
 nidus
 rāmus
 folium
 ōvum
 pullus
 pila
 vōx
 lectus
 ferus
 vīvus
 mortuus
 crassus
 tenuis
 perterritus
 capere
 volāre
 natāre
 movēre
 facere
 vīvere
 spīrāre
 parere
 lūdere
 canere
 audēre
 occultāre
 ascendere
 sustinēre
 cadere
 potest possunt
 vult volunt
 necesse est
 nēmō
 cum
 quod
 enim
 ergō
 īnfīnītīvus

quī spīrat mortuus es— nōn potest. Homin— deōs vid— nōn
 possunt. Deī ab homin— vid— nōn possunt. Nēmō piscēs nu-
 mer— potest. Piscēs numer— nōn possunt. Sine pecūniā cibus
 em— nōn potest.

Puerī Iūliam can— audiunt. Mārcus Quīntum ad terram
 cad— videt. Iūlius Mārcum clām— audit. Aemilia saccum ā
 Iūliō in mēnsā pōn— et aper— videt.

PENSVM B

Leō et aquila — sunt. Virī et fēminae — sunt. Mercurius nōn
 homō, sed — est. In aquā sunt —. In āere sunt —. Quid
 agunt piscēs et avēs? Piscēs in aquā —, avēs in āere —. Avis
 duās — habet, itaque avis volāre —. Avis quae volat ālās —.
 Cum homō ambulat, — moventur. Cum homō —, anima in
 — intrat. Homō quī spīrat — est, quī nōn spīrat — est. Nam
 sine animā — vīvere potest. Spīrāre hominī — est.

Iūlia — [= cantat]. Iūlia — pulchram habet. Puerī —
 quaerunt. Nīdī sunt inter — et folia arborum. In nīdīs avium
 sunt — aut pullī. Avēs nōn pullōs vīvōs, sed ōva —. Quīntus
 in arborem — et IV — videt in nīdō. Rāmus quī nīdum —
 tenuis est. Rāmus tenuis puerum — sustinēre nōn potest:
 Quīntus ad terram —. Mārcus eum cadere videt et — est.

PENSVM C

Num Neptūnus homō est?

Quis est Mercurius?

Quid agunt mercātōrēs?

Num necesse est margarītās habēre?

Quid est ōceanus Atlanticus?

Cūr aquila ā parvīs avibus timētur?

Ubi sunt nīdī avium?

Quid est in nīdīs?

Quae bēstiae ōva pariunt?

Quid agunt puerī in hortō?

Cūr rāmus Quīntum sustinēre nōn potest?